

Можна зорі розсипати в небі,

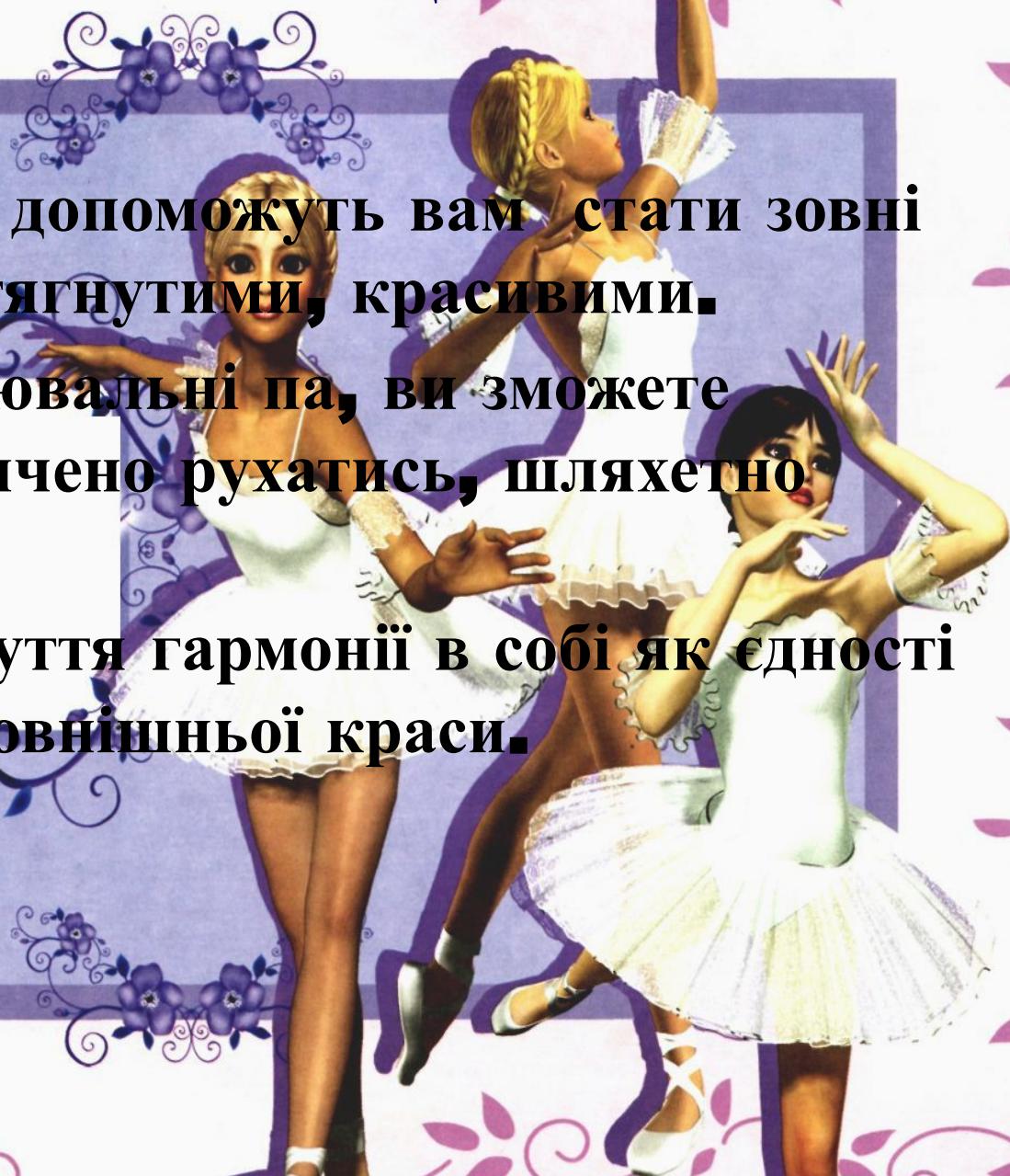
Можна вітер спинити на мить.

Та для цього всміхатися треба

I танцюючих світ любить.

МОТИВАЦІЯ

- Заняття танцем допоможуть вам стати зовні **стрункими, підтягнутими, красивими.**
- Вивчаючи танцювальні па, ви зможете граційно і витончено рухатись, шляхетно поводитись.
- Ви відчуєте почуття гармонії в собі як єдності внутрішньої та зовнішньої краси.

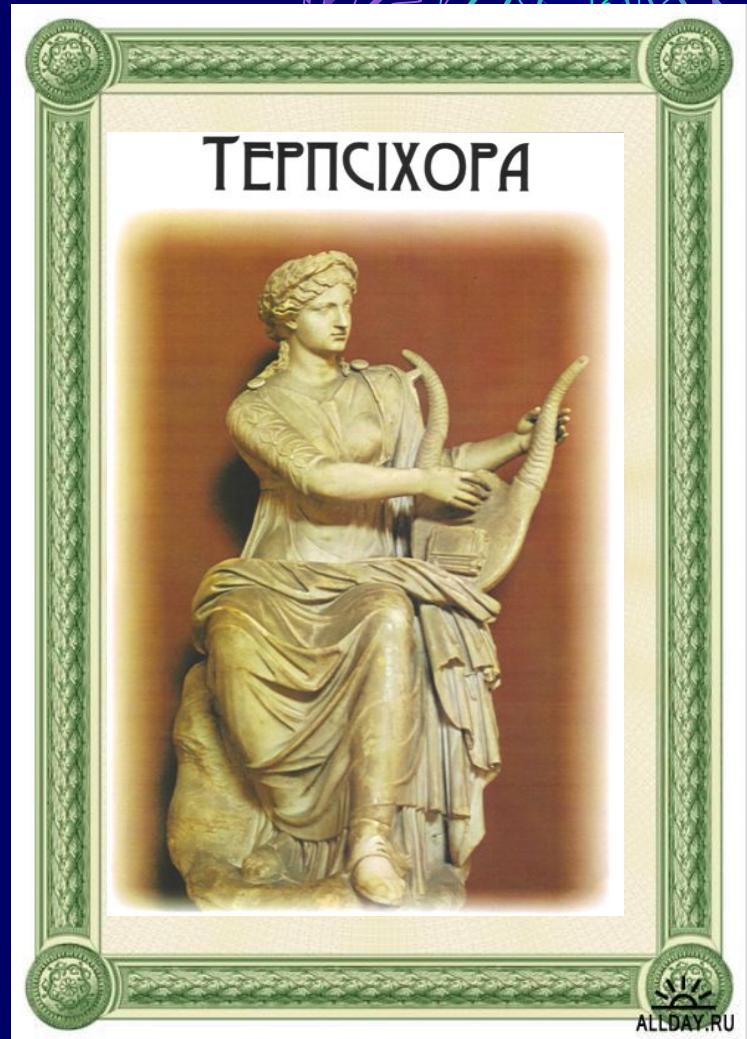

Мета та завдання хореографії

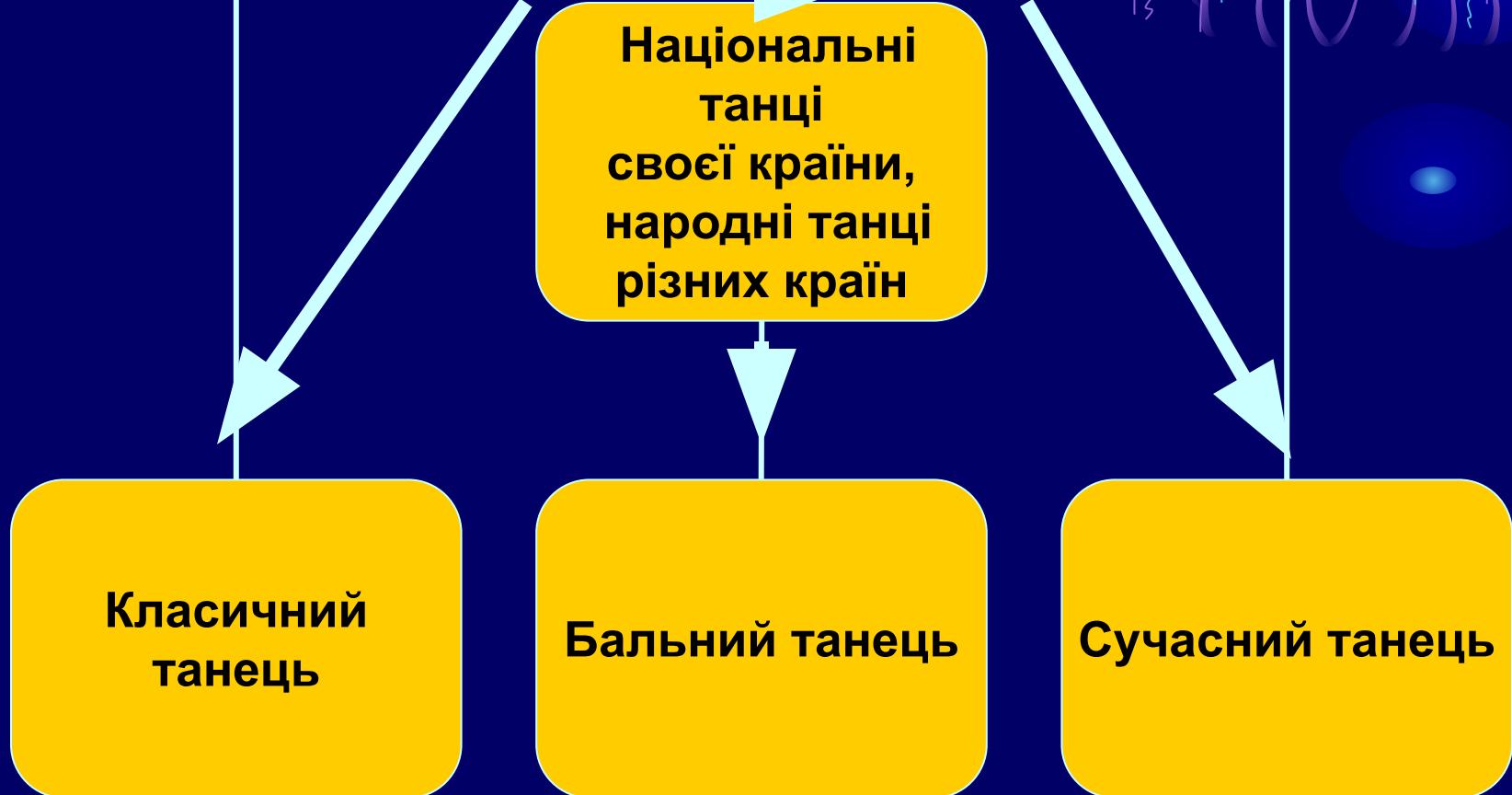
- Мета хореографічного навчання у загальноосвітніх закладах - сприяти естетичному вихованню та фізичному розвитку підростаючого покоління.
- Завдання - виявити нахили дітей і задовольнити потребу в руховій активності розвинути почуття ритму, хореографічну виразність, координацію рухів і на цій основі виховувати художній смак, уміння повноцінно сприймати мистецтво, зокрема мистецтво танцю.

ТАЄМНИЦІ ТЕРПСИХОРИ

Terpsīхора – донька
Зевса, покровителька
мистецтва танцю (грец.
Terpsichora terpo –
тішу, звеселяю та
грец.**choros** – хор,
танок)

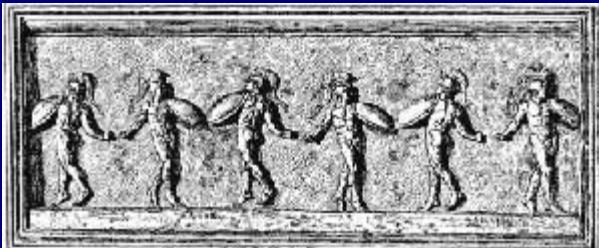

ВИДИ ТАНЦЮВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Танець в стародавніх цивілізаціях

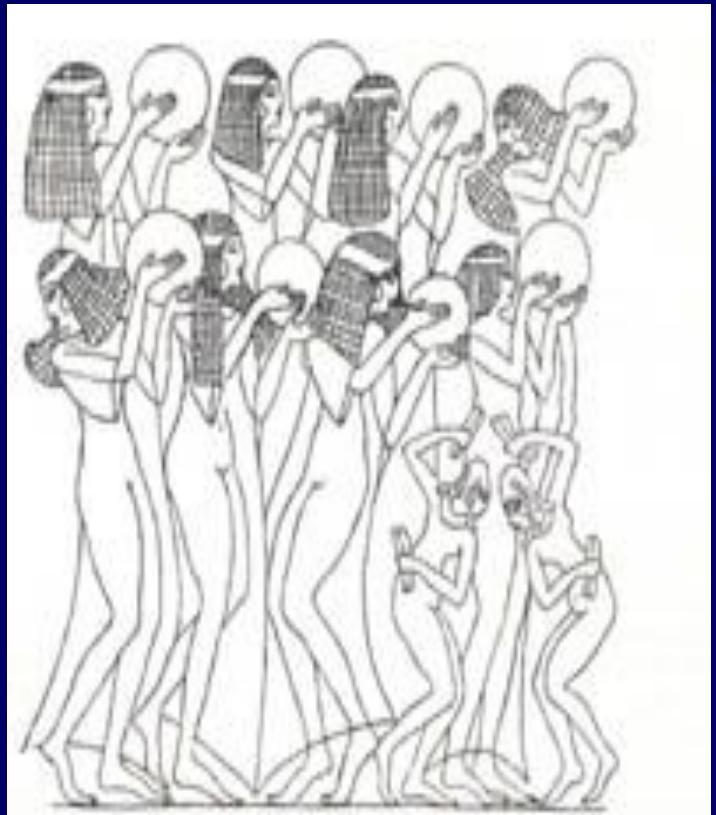

- Танець - відноситься до найдревніших, найпоширеніших і найдемократичніших видів мистецтва. Здавна важливі події в житті людини супроводжувалися масовими танцювальними видовищами. Такі видовища - хороводи зафіксовані в багатьох творах мистецтва.
- У древньому античному світі танці, звичайно, істотно відрізнялися від сучасних, але їх основні різновидності формувались у глибокій давнині - ритуальні, обрядові, військові, сценічні та інші.
- Жодні свята не обходились без яскравих танцювальних дійств.
- Про характер стародавніх танців ми довідуємося з розкопок, розписів на пам'ятках давнини, літописів. У східнослов'янських могильниках VI ст. знайдено срібні фігури танцівників, по чиїх позах ми можемо відновити деякі танцювальні рухи тієї далекої пори. А на стінах Софіївського собору в Києві зберігаються стінні розписи часів Я.Мудрого (XI ст.) Один скоморох грає на дуді, другий б'є в бубон, а третій танцює наприсядки .

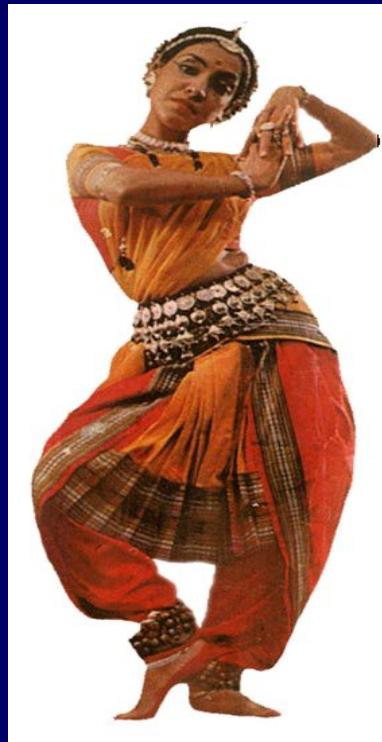
- Витоки танцювального мистецтва закладені в глибокій давнині. Слідством того – наскальні малюнки із зображенням танцюючих фігур, створені в період неоліту (8-5 тис.р. до н.е.).
- Досі не існує єдиної думки про першість народження танцю, пісні чи музики. Не підлягає сумніву одне – поява танцю пов’язана з усвідомленням ритму в якості супроводу певної послідовності рухів тіла. Ці ритмічні рухи тіла могли нести в собі різноманітний зміст, що стало в подальшому приводом до створення великої кількості теорій про виникнення танцю .
- Їх уважне вивчення підтверджує висновок – в усі часи танець мав важливе значення в суспільному житті людини, в його гармонійному естетичному та фізичному розвитку.

Танець в Давньому Єгипті мав культове та побутове значення (танці, в яких зображували вигнання злих духів, театралізовані погребальні обряди, тощо). До наших днів дійшов один з варіантів жіночого сольного танцю, названий «танець живота», який, як рахують дослідники, трансформувався з танцю вигнання бджоли, яка попала в одяг танцюристки.

Танці в Давній Індії пов'язані з релігійною символікою. Їх прародичами рахувався бог Шива, багаточисленні танцюючі фігурки якого шанують в Індії по сей день. Танець був складовою частиною буддійських богослужінь.

Активний розвиток танцю та рання канонізація його рухів призвели до створення індійської класичної школи танцю (не слід путати з класичним танцем – основою балетного театру). Ця школа ґрунтувалась на особливостях танців різних областей держави. В індійському танці не тільки пластика тіла, але і рух кожного пальця, жест, погляд служать розкриття змісту.

Танці Давнього Китаю народились з танців шаманів та були тісно пов'язані з обрядом жертвоприношення - супроводжувались різкими криками та заклинаннями.

В період VIII – V ст. до н. е. культові танці мали малюнок, танцюристи складали композицію з різноманітних ієрогліфів, які несли певний зміст.

Танець в Давній Греції грав не тільки естетичну, але і виховну роль. Його викладання було обов'язковим для всіх навчальних закладів. Грецькі філософи Платон, Аристотель, Плутарх залишили в своїх працях перші хореографічні терміни. Вони визначили принципи градації танців, виділивши культові, громадські, військові та сценічні (танець був важливою частиною давньогрецького театру).

Танці Давньої Греції називалися хороводами, що значило обов'язкової будови кола. Повільні, святкові танці присвячувались Аполлону, богам Олімпу, швидкі та запальні танці – богу Вакху.

Танцювальна культура минулих століть

ПОБУТОВІ ТАНЦІ СЕРЕДНІХ ВІКІВ

(V до початку XIV століття)

В середні століття з'являється ряд простих танцювальних форм, які, розвиваючись і видозмінюючись, дають початок багатьом танцям, різним за характером рухів і ритмічної структурі.

Танці простого народу були безпосередньо пов'язані з трудовою діяльністю селян і ремісників. Під час щорічних цехових святкувань гончарі, шевці, бондарі, зброярі вражали глядачів швидкістю і спритністю своїх танців, дотепністю інтермедій.

Найбільш поширені танці — бранль прачок, бранль черевичників. Вже самі назви говорять, що в цих танцях відтворювалися рухи, характерні для тієї або іншої професії. Жодне свято урожаю, жодне весілля або інше сімейне свято не обходилося без танців.

ПОБУТОВІ ТАНЦІ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ (XIV-XVII століття)

У епоху Відродження побутовий танець набуває великого значення. Без нього не обходяться не тільки бали, вечори, але і пишні вуличні свяtkування, що досягають деколи надзвичайної яскравості і пишності.

У палацовых залах італійських вельмож влаштовуються театральні вистави з піснями і танцями. Танці складають основу цих розкішних видовищ .

- У Італії, Франції, Англії, Іспанії виникає багато нових танцювальних форм. Різні вехи суспільства мають свої танці, виробляють манеру їх виконання, правила поведінки під час балів, вечорів, святкувань. Виникнення і розвиток народних танців Західної Європи так само, як і скрізь, пов'язано з трудовими процесами іграми, старовинними обрядами і релігійними свята.
- ***В 1661 році Людовик XIV видав указ про організацію Паризької Академії танцю.*** Академія повіряла знання вчителів танців, вдавала дипломи, влаштовувала вечори і всіляко сприяла популяризації хореографічного мистецтва. В Академії удосконалювалися народні танці та виникали їх придворні форми.

ПОБУТОВІ ТАНЦІ XVIII СТОЛІТТЯ

У **XVIII** столітті відбулась реформа балетного театру, яку здійснив виразник ідей просвітителів в хореографії - Новер.

Він перетворює балетний спектакль на самостійний театральний жанр, збагачує його виразні засоби, замислюється про зв'язок сценічного танцю з народною танцювальною культурою.

Новер написав знамениту книгу «Листи про танець».

ПОБУТОВІ ТАНЦІ XIX СТОЛІТТЯ

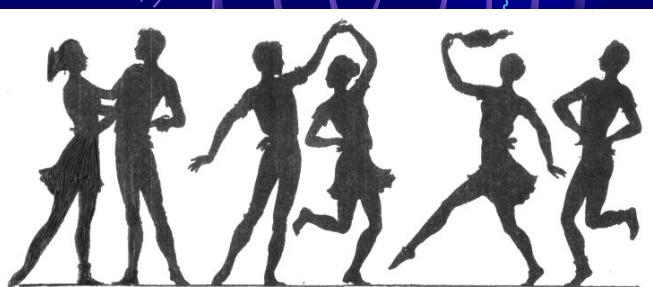

Друга половина XIX ст., період розквіту російського балету, подарував світу такі шедеври, як **«Лебедине озеро»**, **«Спляча красуня» П.І.Чайковського**. XIX століття масових бальних танців, ритмічно живих і природних. Провідне місце належить вальсу.

XIX століття — епоха вальсу. Саме в цей час починається його вдосконалення і справжня слава.

На початку ХХ ст. деякі танцюристи прагнули створити вільніший стиль танцю, ламаючи жорсткі канони і традиції класичного балету. Великий вплив на сучасний балет зробила американська танцівниця **Айседора Дункан**. Вона танцювала боса, створюючи образи, навіяні мистецтвом Стародавньої Греції.

ТАНЦЮВАЛЬНА КУЛЬТУРА XX СТОЛІТТЯ

Танці початку ХХ ст. - чарльстон, степ - сходять до народних африкано-американських та ірландських традиціях.

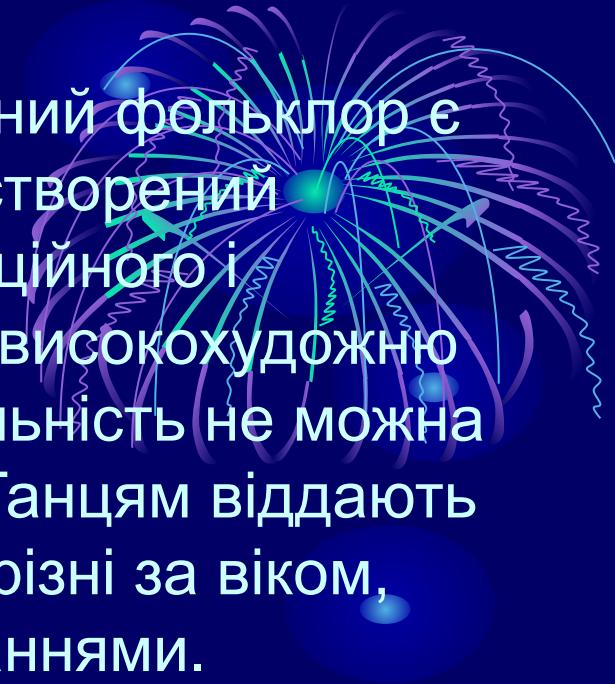
"Трясучка" під джазову музику, поширену серед солдатів американської армії, стала модною в 30-40 –х роках серед молоді.

- **Чарльстон** – дякуючи чіткій ритмічній структурі і своєрідному кроку він зберігся до сучасності.
- **Бугі-Вугі** – користувався великою популярністю, але було багато заперечень, що стосувалися його прийняття на танцювальних вечорах.
- **Блюз** – самий повільний з джазових танців.
- У **50**-тих роках розвинувся **Рок-н- ролл**, що виник в результаті злиття елементів багатьох музичних стилів США.
- **Шейк** – успіх його можна порівняти з успіхом **Твісту**, що був дуже популярним в **60**-х рр., тоді весь світ твістував. З часом танець змінився, але ще два покоління людей його згадуватиме.
- Для кінця ХХ століття характерні диско, **брейк-данс** та інші танці під швидку, ритмічну музику, що супроводжується світловими ефектами.
- У **1996** році популярним танцем була **"Макарена"**, що народилася в Андалузії (Іспанія) авторами її був дует Лос дель Ріво.

СУЧАСНЕ ТАНЦЮВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

Вихід України на світовий культурний простір після проголошення Незалежності сприяв активному проникненню до країни великої кількості нових художніх форм, опанування якими за радянських часів було неможливо в зв'язку з їх невідповідністю принципам соцреалізму. Тому нинішній розвиток сучасних форм хореографії, розширення сфери інтересів вітчизняних фахівців завдяки вивченню більшого різноманіття їх стилів і видів відбувається під знаком інтеграції в галузі культури та мистецтв. Активне співробітництво та обмін досвідом між українськими та зарубіжними фахівцями відкрили необмежені можливості для творчого пошуку, проте недостатня теоретична база, нечітке усвідомлення характерних ознак різних напрямків сучасної хореографії призвели до змішування різних за сутністю стилів та видів. В результаті утворилися нерегламентовані художні форми, які не можна було однозначно класифікувати.

- **Рок і поп** – стиль у сучасній хореографії, афро-американського, та американо-європейського походження.
- **Соул, фанк** – популярні молодіжні танцювальні форми (стилі американського походження), особливостями яких є певна мелодійність та імпровізаційність виконання. Соул має повільнішу, розтягнуту манеру, в той час як фанк, навпаки, більш стрімкий, чіткий та динамічний.
- **Диско** – популярна танцювальна форма англо-німецького походження; являє собою поєднання музичних стилів тамала матаун та фанку. Його особливість – чітка та сильна манера, виразний, але не жорсткий, рух.
- **Xin-xon** – популярна танцювальна форма американського походження, пріоритетом якої є музика реп, стилістика репу, панку; характерними рисами є жорстке та сильне емоційне подання, виразний та динамічний рух, швидкий темп.
- **Брейк** – танцювальна форма, незалежна від музичного стилю, виконання якої може здійснюватися під реп, хаус, техно, електронну музику.

Впродовж багатьох віків танцювальний фольклор є невичерпним скарбом мистецтва, що створений народом. Відомо, яка велика сила емоційного і морального впливу танцю, втіленого у високохудожню форму. Зараз жодну художню самодіяльність не можна уявити без танцювального колективу. Танцям віддають свій відпочинок молодь а також люди, різні за віком, культурними та естетичними переконаннями.

*Танець вивчають у загальноосвітніх школах
та мистецьких вузах. Дуже важливо
пам`ятати кожному, що саме у дружніх
стосунках музи танцю **Терпсихори** і
покровительки музики **Евтерпи**,
народжується високе творіння, що має назву
ТАНЕЦЬ!*

ТАНЦЮЙТЕ

ТА

БУДЬТЕ ЩАСЛИВI!